

Списання боргу по ЄСВ.

Право на списання сум недоїмки з єдиного внеску мають фізичні особи – підприємці (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування) та особи, які провадять незалежну професійну діяльність. Заяву на списання сум недоїмки з єдиного внеску платники можуть подавати до 1 березня 2021 року.

Підлягають списанню у порядку, визначеному Законом № 2464, несплачені станом на 1 грудня 2020 року суми недоїмки, нараховані фізичним особам-підприємцям (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування) та особам, які провадять незалежну професійну діяльність, а також штрафи та пеня, нараховані на ці суми недоїмки, у разі якщо СГД за період з 1 січня 2017 року до 1 грудня 2020 року не отримували дохід (прибуток) від своєї діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб.

Для отримання списання сум недоїмки з ЄСВ необхідно подати до органів ДПС за своїм місцем реєстрації:

фізичним особам – підприємцям (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування):

- **заяву про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності**, яка подається державному реєстратору за місцем знаходження реєстраційної справи фізичної особи – підприємця (якщо така заява не подавалася раніше);

- **заяву про списання заборгованості та звітність** відповідно до вимог ч. 2 ст. 6 Закону № 2464 за період з 1 січня 2017 року до 1 грудня 2020 року, які подаються до податкового органу за основним місцем обліку (якщо така звітність не подавалася раніше або була подана з помилками). Цю норму слід розуміти таким чином, що подана фізичною особою звітність має обов'язково відображати дані за період з 1 січня 2017 року до дати державної реєстрації припинення підприємницької діяльності включно у зазначеному періоді, який закінчується 1 грудня 2020 року. Фізичній особі не потрібно звітувати за період після дати державної реєстрації припинення підприємницької діяльності, оскільки в такому проміжку часу вона вже не вважається платником єдиного внеску відповідно до Закону № 2464 на підставі даних, одержаних контролюючим органом від Державного реєстратора;

особам, які провадять незалежну професійну діяльність (наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності):

- заяву про списання заборгованості;

- заяву про зняття з обліку як платника єдиного внеску (якщо така заява не подавалася раніше) та звітність відповідно до вимог частини 2 ст. 6 Закону № 2464 за період з 1 січня 2017 року до 1 грудня 2020 року, які подаються до податкового органу за основним місцем обліку (якщо така звітність не подавалася раніше, або була подана з помилками).

Якщо зазначені особи вже зверталися до контролюючих органів із заявою про зняття з обліку раніше, то звітність має охоплювати період з 01 січня 2017 року до дати подання заяви про зняття з обліку як платника єдиного внеску. Якщо ж така заява подається вперше після 30 листопада 2020 року, то звітність подається за період до 1 грудня 2020 року.

Закон 1072: відстрочення та прощення податкового боргу

Положення Закону стосуються підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, окремі з них спрямовані на врегулювання податкового боргу платників податків.

Зокрема, даним Законом №1072 внесено зміни до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу, яким збільшено мінімальний поріг суми податкового боргу, до якої не застосовуються заходи стягнення, пов'язані з направленням податкової вимоги, застосуванням до майна платника податків податкової застави, а відлік строку давності для стягнення за таких умов не розпочався. Відтепер податкові органи будуть направляти боржнику податкові вимоги, якщо сума боргу перевищуватиме 3060 грн (було 1020 грн). Також майно боржників не буде передаватися в податкову заставу у разі, якщо загальна сума податкового боргу не перевищуватиме 3060 гривень.

Крім цього, запроваджуються декілька механізмів врегулювання податкового боргу, залежно від його суми та категорії платників податків – боржників.

1. Відстрочення податкового боргу, загальна сума якого не перевищує 6800 гривень для платників податків – фізичних осіб.

Відстрочення податкового боргу надається платникам податків – фізичним особам, у тому числі самозайнятим особам, які станом на 1 грудня 2020 року мали податковий борг, загальний розмір якого разом з штрафними санкціями, пенею та процентами за користування розстроченням/відстроченням не перевищує 6800 гривень. Відстрочення надається без нарахування процентів за користування відстроченням. При цьому сплатити відстрочені суми податкового боргу необхідно до 29 грудня 2021 року.

Для того, щоб скористатись цією нормою, платнику податків необхідно звернутись з заявою довільної форми до контролюючого органу, де обліковується такий податковий борг. Заяву можна подати як в паперовому вигляді так і в електронному вигляді.

У разі, якщо загальна сума податкового боргу станом на 1 грудня 2020 року перевищує 6800 гривень або з заявою звернувся платник, який не підпадає під дію Закону №1072, контролюючий орган надсилає такому платнику податків у місячний строк відмову у наданні відстрочення.

У разі сплати відстроченої суми податкового боргу достроково платник податків повідомляє контролюючий орган про таку дострокову сплату шляхом надсилання листа у довільній формі.

Якщо платник податків сплатив повну суму відстроченого податкового боргу не пізніше визначеного строку (29 грудня 2021 року) штрафні санкції і пеня на такі сплачені відстрочені суми не застосовуються та не нараховуються.

Разом з тим, у випадку непогашення платником податків повної суми відстроченого податкового боргу до настання визначеного строку, або її погашення після 29 грудня 2021 року штрафні санкції і пеня на відстрочені суми, що залишаються непогашеними, будуть нараховуватися у загальному порядку згідно з вимогами Податкового кодексу.

2. Прощення фінансових санкцій за умови прискореної сплати основної суми податкового боргу платникам податків фізичним і юридичним особам окремих категорій.

Платник податків, який станом на 1 листопада 2020 року мав податковий борг може скористатись нормою Податкового кодексу, яка передбачає прощення фінансових санкцій. Для цього платнику необхідно:

- звернутись до податкового органу за місцем обліку його податкового боргу із заявою довільної форми;
- сплатити протягом шести місяців з дня набрання чинності Законом № 1072 (тобто з грудня 2020 року до червня 2021 року) готівковими коштами основну суму податкового боргу (без штрафних санкцій, пені, крім несплачених процентів за користування розстроченням/відстроченням), що виник на 1 листопада 2020 року.
- забезпечити своєчасну і у повному обсязі сплату поточних податкових зобов'язань із загальнодержавних та місцевих бюджетів.

При цьому необхідно пам'ятати, що погашення податкового боргу відбувається згідно з черговістю його виникнення незалежно від напрямку

сплати, визначеного платником податків (п. 87.9 статті 87 Податкового кодексу).

Зазначена норма не розповсюджується на:

- великих платників податків, що відповідають критеріям, визначеним п.п. 14.1.24 п. 14.1 статті 14 Податкового кодексу;
- осіб, на яких поширюються судові процедури, визначені Кодексом України з процедур банкрутства;
- осіб, відносно яких наявні судові рішення, що набрали законної сили, яким розстрочено (відстрочено) стягнення податкового боргу;
- банків, на які поширюються норми Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- осіб, які мають податковий борг з митних платежів;
- осіб, які мають заборгованість зі сплати санкцій за порушення зако